

Wachtelgänget

Text & Foto Kristofer Hansson

Allt om Jakt och Vapen följde den hängivne jägaren Mats Jönsson och hans jaktgång under några av höstens fartfyllda jakter. De jagar på några av södra Sveriges absolut viltrikaste marker med talrika inslag av dovvilt, kronvilt och vildsvin. Hundarna måste vara mångsidiga och deras val av ras har efter många års erfarenhet blivit wachtel. Vi tittar lite närmre på deras jaksätt och wachtelhunden.

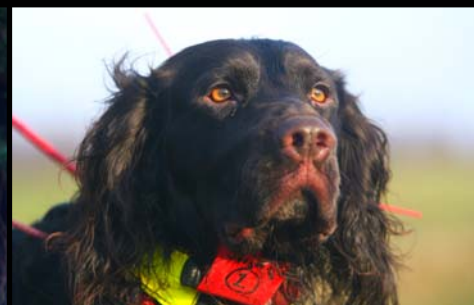
När man jagar med wachtelhundar då vet man aldrig vad för slags vilt man kommer att få framför bössan.

Jaktledaren Mats styr drevet med hundförarna via radion. På hans jakter syns nästan bara wachtelhundar

Laila Kalling rings in när det behövs duktiga hundar som tar sig an vildsvinen.

Den nästintill legendariske wachtelhannen Victor med ett av sina alla vildsvin.

Vilttillgången i Skåne är högst skiftande. På vissa håll finns normala viltstammar och på andra håll finns extremt vilttäta klövviltstammar. Dessa viltstammar återfinns på några av de skånska godsens. Av gammal tradition sätts här jakten högt och man förvaltar viltstammarna precis som övriga tillgångar som skog och mark. Förutom dovvilt och vildsvin återfinns även på vissa håll lokalt kraftiga kronviltbestånd. Att stammarna är så välvårdade och starka beror på att godsens har så stora arealer som krävs för att kunna skydda stammarna ifrån allt för högt jakttryck. Av tradition får även viltet kosta pengar när det gäller skador på skogen, lantbruket och utgifterna i form av stödutfodring. Utan godsens omhändertagande av klövviltstammarna hade många av våra skånska skogar varit ganska viltfattiga. Men viltet behöver tillsyn och jakterna behöver anordnas och det är här Mats Jönsson kommer in. Han sköter jakten på några mycket bra egendomar. Mats besitter en väldigt stor erfarenhet av att anordna jakter när det gäller allt från småvilt till högvilt. Många av oss andra

specialiserar oss ofta på ett intresseområde inom jakten. Mats däremot jagar lika mycket med hagelbössan som studsaren och det är lika mycket bockpörsch som drevjakt som gäller.

Till sin hjälp har han ett sammansvetsat gäng kamrater som jagat tillsammans i många år. Intresset för jakt i detta gäng är i många andras ögon extremt men för oss andra är det ett gäng som man ganska snart känner sig hemma hos. Det jaktliga intresset bildar ihop med sunt förnuft och respekt för viltet ett väl fungerande jaktgäng. Gänget hjälps åt på vissa gods där Mats anordnar jakter men de arrenderar även olika jaktmarker ihop. Mats rykte har genom åren lett till att han förfogar över klövviltrika marker och arealer som får en vanlig jägare att inte tro sina öron. Jaktformen som är den mest dominerande då det gäller att reglera klövviltet är givetvis drevjakterna och det är klassiska jakter med omkring tio skyttar. På dessa jakter gäller det att presentera så många skottillfällen som möjligt åt skyttarna på så kort tid som möjligt. Jakterna är väloljade maskineri där dreven ska gå snabbt och

Mats disponerar viltrika stora arealer som vi vanliga jägare bara kan drömma om.

Får man tag på rätt wachtelindivid och jagar in den korrekt, då kan man jaga allt från fasan och kanin till vildsvin. En stötande kortdrivande apportör som gör allt från att dra ner skadat klövvilt till vattenapportera småvilt, vad mer kan man önska?

vara händelserika så att inte skyttarna får för mycket dötid. Helst ska det presenteras 4-5 drev på en dag. Det är ofta vanligt med parader på mellan 10-25 klövvilt.

Genom åren har Mats och gänget kommit fram till att det är stötande kortdrivare som gäller. Mats är ingen rasfanatiker men den klart dominerande rasen är wachtel. Mats menar att wachtelhunden besitter några av de egenskaper som han kräver på sina jakter. Som nämnts tidigare ska hundarna söka upp viltet, stöta och driva viltet ut till skyttarna. Mats kräver däremot att hundarna på hans marker inte går för långt och för länge, något som annars kan sinka jakten då hundförarna tvingas stå med pejlen i högsta hugg och vänta på bortsprungna hundar. Hundar som söker ut driver allt för långt riskerar även att störa för mycket i granndrevet.

De kortdrivande hundarna passar utmärkt på de skånska jaktmarkerna där såtarna inte är så stora. En annan viktig egenskap på Mats marker är att vissa av hundarna vågar ta sig an vildsvinen. Med detta är inte sagt att alla grisar i såten töms. Med marker som har riktigt täta viltstammar är det inget självändamål att tömma såten utan snarare tvärtom. Många vittnar om att finns gris efterlämnade kvar i såten så kommer andra grisar snabbare tillbaka. Det man brukar kalla "gris drar gris". Mats menar att det inte behövs en massa så kallade "grishundar" för att få en bra grisjakt. Det räcker oftast med någon enskild bra individ för att presentera tillräckligt med vildsvin för skyttarna.

Mats menar att många individer bland de olika hundraserna kan besitta de kortdrivande egenskaperna men att de ofta passar in på wachtelhunden. Mats vill även att hundarna ska kunna användas till flera olika sorters jakter. Ena gången jagas det med kula och det skjuts kron, dov och gris, en annan gång jagas det med hagel och man skjuter hare, räv och rå. Wachtelhunden skäller oftast med lika stor iver vilket vilt det än må vara. Som passkytt är det då alltid lika spännande när hundens skall ljuder genom skogen. Man drömmer då om storgalten när plötsligt en liten harpalt skuttar ur skogen. Nästa gång sitter man på samma pass och sänker studsaren när skallen närmar sig i tron om att det ska vara jössen igen. Det är ofta då det kommer en svart raggig gris som skjuten ur en kanon med en glad wachtel efter sig. Hur man än vänder och vrider på det är det aldrig tråkigt att sitta på pass när det är en wachtel i skogen och finns där någon form av vilt i skogen så är det i alla fall aldrig tyst. Det är med denna bakgrund som Mats jaktgång skaffat sig just wachtelhunden. Att få ut så mycket som möjligt av jakten på markerna. En bonus är att de alltid har en trött och nöjd hund med sig hem, som har fått jaga en hel dag.

Viltriika godsmarker där små såtar effektivt och snabbt jagas av har lett till jaktgänget har valt wachtelhunden som ras.

Mats ställer alltså inte det kravet på hundarna i gänget att de ska jaga vildsvin. Vissa wachtelhundar har ett ointresse för gris men de har ett starkt intresse för övrigt vilt. Dessa hundar får fart på varenda hjort och rådjur och skapar oreda och action i såten. Mats toppar sen varje drev med någon wachtelhund som har ett mer utpräglat intresse för gris. För passkyttarna blir resultatet en blandad ljudbild bestående av gälla drevskall och vissa grövre ståndskall. Skyttarna kan aldrig förutse vad för slags vilt som ska komma ur skogen. Det är bara när det blir ståndskall som man med säkerhet vet vad som är på gång.

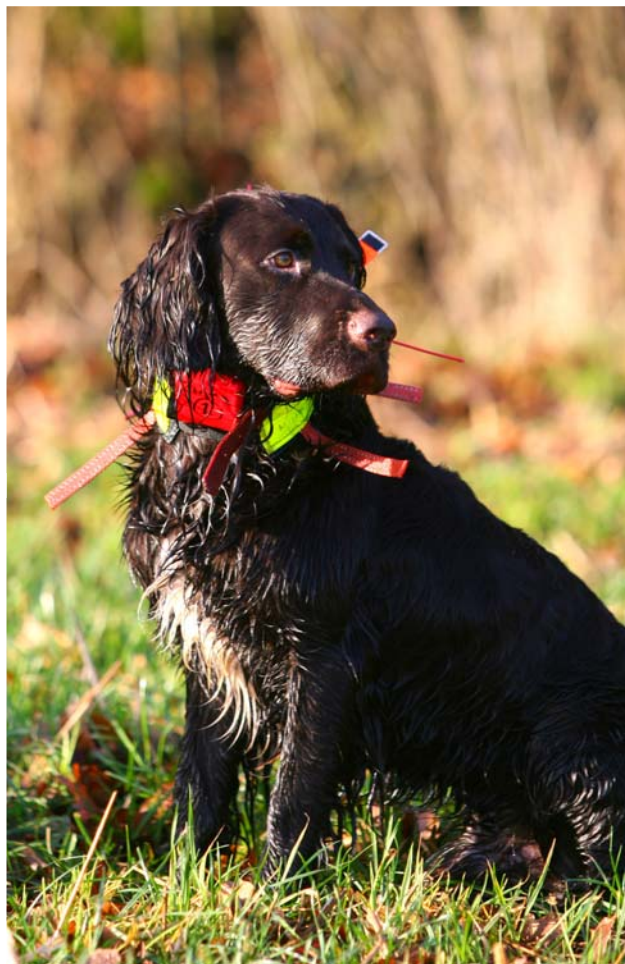
Ett krav som Mats däremot ställer på sina hundförare är att de inte har för överskarpa hundar så att någon gris blir sargad eller oskadad gris blir tagen.

Några hundförare som ibland rings in till vissa jakter är Mårten och Laila Kalling. Med en egen wachtelkennel råder det här aldrig brist på bra hundar. En hund i Kallings stall är den smått legendariska hannen Viktor. Viktor jagar allt men han har en förkärlek för vildsvin.

Finns det gris i såten jagas dessa, annars får annat vilt som hjort och rå duga. Viktors förmåga att ställa grisarna och att stå fast i ståndet gör att Laila får många tillfällen att

skjuta gris för Viktor. Då Allt om Jakt och Vapens utsände fick se Viktor arbeta avlöste ståndskallen varandra på löpande band och det sköts flera grisar för Viktor varav någon av Laila själv. Vi ett tillfälle stod jag på pass med en passkytt och flertalet drevskall hördes. Plötsligt hördes ett betydligt grövre skall och passkytten Åke konstaterade med det samma att det var Viktor som ställt en gris. Snart hördes Lailas stämma på radion konfirmera vad Åke sagt. Det visade sig att Viktors förmågor var väl kända av de olika medlemmarna i jaklaget. Med den goda gristillgången som rådde på den aktuella marken var dessa förmågor varmt välkomna.

Nästa gång skulle wachtelhundarna visa prov på förmågan att söka upp skadat vilt. Jag och Laila gick i såten när vi hörde ett skott gå av. Strax därefter hörde vi på radion att en dovhjort var påskjuten och att den tecknat för träff. Laila släppte sina hundar på spåret i den täta granplanteringen och bara någon minut senare hörde vi att hundarna fått upp ett drev som snart tystnade. Vi pejlade hundarna och hittade snart den skadade

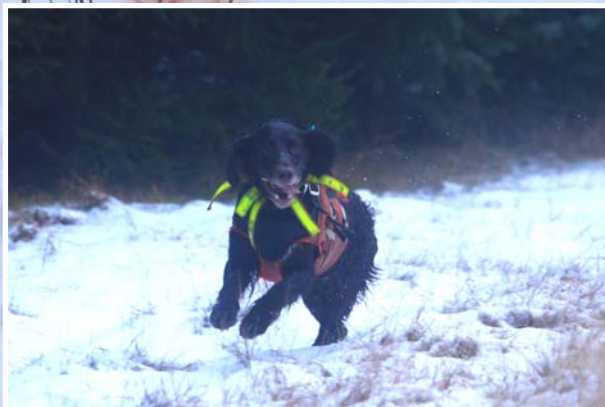

hjorten som hundarna dragit ner.
Ytterligare en situation som visade
hundarnas mångsidighet.

När man sett markerna som Mats förfogar
över och mängden vilt som huserar där, då
förstår man Mats och hans gängs val av
hundras är nog genomtänkt.
Hela konceptet är i alla fall framgångsrikt.
Ett glatt gäng som med sina hundar och
organisation presenterar mer än många
skottillfällen för sig själv och sina gäster så
att de aldrig har tråkigt. För att ha tråkigt det
hinns inte med. Det finns helt enkelt för gott
om vilt och wachtlar på dessa jakter.

*Jörgen "grismagneten" fällde en gris i såten på ståndsfall.
Hans egen unghund assisterades av Laila Kallings
rutinerade hanne Victor.*

*Den skadade dovhjorten söktes upp och drogs ner
av Victor och den yngre tiken. Ett skadat vilt som
tack vare hundarna snabbt kunde fångas av.*

Lailas tik skällde ståndsfall på en skadad gris så att Laila snabbt kunde hitta den och fånga av den.